

Mange har forventninger til hvordan «det typiske barnet» skal utvikle seg. Foto: SCANPIX

Trygge foreldre – trygge barn?

Knut Kvaran retter i sin kronikk i Adresseavisen 21. mai et kritisk søkelys mot undersøkelsen «Tidlig trygg i Trondheim», som er et større forskningsprosjekt i regi av Trondheim kommune og Psykologisk institutt ved NTNU. Vi stiller oss kritisk til den måten undersøkelsen presenteres på, samt det synet på barnet vi leses ut av materiell knyttet til undersøkelsen.

I brosjyren til prosjektet stilles følgende spørsmål som prosjektgruppen ønsker å finne svar på: Noen barn får lett mange lekkekamerater, mens andre er mer alene. Hvor tidlig oppstår det og hva kan gjøres?

Noen barn kan ikke følge regler eller blir fort sinte, mens andre tilpasser seg, hvorfor?

Noen barn er engstelige, mens andre nesten ikke er redde for noen ting, er det noe vi kan gjøre med det?

Det synet på barn som kommer fram i den språklige fremstillingen og begrepsbruken i disse spørsmålene er etter vår mening preget av kategori-

sering og generalisering. Åpner disse målene for at barn utvikler seg i ulik takt, har ulike personligheter og ulike sosiale behov? Barn har et bredt følelesspekter som de skal få spille ut, og man er etter vår mening ikke tjent med å sette positive eller negative merkelapper på disse følelsene.

I følge Knut Kvarans kronikk blir foreldre som deltar i undersøkelsen bedt om å fylle ut et spørreskjema om barns styrker og svakheter på helsestasjonen. De som får høy poengsum får tilbud om å delta i «Foreldreveiledningsprogrammet» for barn i «risikozonen». Her får de «råd og oppløsning om håndtering av barnet». Å håndtere noe innebærer å arbeide med eller behandle noe. Barnet blir her et objekt for den voksnes oppdragelsesmål. Bruk av begreper som håndtering harmoniserer i liten grad med synet på barnet slik det framstår i FN's Barnekonvensjon, Lov om Barnehagen og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Forestillingen om barnet som subjekt og aktør i eget liv er her grunnleggende og innebærer i så måte brudd med aksepterte kunnskaper innenfor tradisjonell sosialiseringsteori og utviklingspsykologi.

I følge Lars Wichstrøm og Ragnhild Onsrøien (jfr Adresseavisen 29. mai 2008) vil man gjennom denne undersøkelsen ha svar på viktige spørsmål som «Hvordan tenker og føler en fire-åring»? I denne undersøkelsen ligger det tydeligvis noen normative oppfatninger og forventninger til «det typiske barnet». Vi mener det er viktig å sette spørsmålstegn ved hvilke forhold, om noen, som rettfærdiggjør den generalisering, objektivisering og kategorisering vi leses ut av undersøkelsen.

MIRJAM DAHL BERGSLAND
Høgskolelektor i pedagogikk ved DMMH

HENRIETTE JÆGER
Høgskolelektor i norsk ved DMMH

Adresse

4.6.2008